

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการที่จะพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตวิญญาณนั้น ก็ต้องอาศัยการศึกษาวิชาพลศึกษาเป็นวิชาหนึ่งที่ถูกจัดขึ้น เพื่อพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การดำรงชีวิตของมนุษย์เรานั้น ได้มีกิจกรรมทางกาย และการเคลื่อนไหวในลักษณะต่าง ๆ มากมาย เช่น การเดิน การวิ่ง การกระโดด เป็นต้น กิจกรรมการเคลื่อนไหวเหล่านั้น เป็นส่วนหนึ่งของวิชาพลศึกษา ดังนั้นการที่จะทำให้มนุษย์เราเคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีจิตใจที่ร่าเริง มีสติปัญญาที่ดี จึงจำเป็นต้องอาศัยวิชาพลศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างกระบวนการจัดการทางสังคม พฤติกรรม ดังที่ Good (1959: 368) ได้กล่าวว่า “พลศึกษา คือ โครงการเรียนการสอนและการเข้าร่วมในกิจกรรมประเภทที่ต้องใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ ๆ ทั้งหมด ซึ่งจัดไว้เพื่อที่จะส่งเสริม พัฒนาการของร่างกาย ทักษะการเคลื่อนไหวทางกลไก ทักษะคิดต่าง ๆ และมีนิสัยแห่งความประพฤติอันดีงามที่พึงประสงค์ทั้งหลาย”

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้พัฒนาให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้กำหนดให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตร ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมแห่งความเป็นคนไทยในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปตามอย่างต่อเนื่อง

วิชาพลศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้บุคคลได้มีการพัฒนาส่งเสริมประชากร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดของชาติ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นผลให้ประเทศชาติประสบ

ความสำเร็จในการพัฒนาได้อย่างงดงามและรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้นครูพลศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา จึงต้องการครูพลศึกษาที่มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้านครูพลศึกษาที่ดีคือ ครูที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่นักเรียนเช่นเดียวกับครูอื่น ๆ แต่ครูพลศึกษายังต้องช่วยให้นักเรียนมีการเจริญเติบโตและพัฒนาทักษะทางกาย ทางกีฬา ความอดทน ความกระตือรือร้น มนุษยสัมพันธ์ และการเป็นผู้นำด้วย

ครูพลศึกษาจะมีบทบาทที่เหมาะสมและถูกต้องเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับหน่วยงานและบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา อันได้แก่ ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่และผู้ช่วยผู้อำนวยการ จะเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการมอบหมายภาระหน้าที่ และชี้แนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขให้กับครูพลศึกษา พร้อมทั้งให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้เข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มเติม จึงจะช่วยให้ครูพลศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะครูพลศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อบทบาทที่จริงของครูพลศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่และการพัฒนาคุณภาพของครูพลศึกษา รวมทั้งช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดบุคลากรด้านพลศึกษาให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และความสามารถ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับครูพลศึกษาในการพัฒนาและปรับปรุงบทบาทของตนเอง

3. ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของครูพลศึกษา

4. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- บทบาทด้านหลักสูตรและวิชาการ
- บทบาทด้านกิจการนักเรียน
- บทบาทด้านผู้ฝึกสอนกีฬา
- บทบาทด้านคุณธรรมและจริยธรรม
- บทบาทด้านกิจกรรมกีฬาที่จัดการแข่งขันในสถาบัน และระหว่างสถาบัน

2. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 24 โรงเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ผู้บริหารสถานศึกษา
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อครูพลศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. บทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษา และบทบาทที่เป็นจริงของครูพลศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. ผู้ตอบแบบสอบถามคือ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจและตรงความเป็นจริง

นิยามศัพท์

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายต่าง ๆ ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ครูพลศึกษา หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบในการสอนวิชาพลศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพันธกิจการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง ความคิดเห็นส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อครูพลศึกษาว่าสมควรปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละบทบาทมากหรือน้อย อย่างไร

บทบาทที่เป็นจริง หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาในมุมมองของผู้บริหาร